



שלבים בתהליך הבחירה

תהליך בחירת מגמה כולל שלושה שלבים מובחנים:

- שלב א': קיום שיח כיתתי והצגת שתי המגמות הפועלות במוסד החינוכי.
- שלב ב': חשיפה והתנסות של כל הכיתה בלימודי שתי המגמות.
- שלב ג': שיחה אישית של הצוות עם הצעיר לקראת בחירת המגמה.

שלב נוסף לבחירה: בהסכמת הצעיר אפשר להזמין את ההורים לשיחה אישית נוספת.

דגשים ועקרונות

הצוות החינוכי יקיים תהליך מובנה כדי לסייע לצעיר לבחור מגמת לימוד בהתבסס על "מודל [תמיכה בקבלת החלטות](#)" ועקרונותיו:

- רצון והעדפה: לכל אדם יש רצון, העדפה וזכות לקבל החלטות בהתאם לרצונותיו ולהעדפותיו אלה.
- חירות: לכל אדם הזכות לחירות, להגדרת חייו ולעיצובם בהתאם לרצונו, תוך קבלת תמיכה אם נדרשת.
- פלורליזם: יש יותר מדריך אחת נכונה לחיות את החיים ולקבל החלטות לגביהם.
- תמיכה מותאמת: זכותו של כל אדם, גם עם מוגבלות, לעצמאות ולאוטונומיה, תוך קבלת תמיכה מותאמת. הצורך בתמיכות אינו מדד לחוסר יכולתו של האדם, אלא לחובת החברה לספק התאמות שיאפשרו לאדם לממש את רצונותיו.

שלב א': הצגת שתי המגמות הפועלות במוסד החינוכי בפני הכיתה והעמקת הידע תוך

למידה משותפת



מוצע להקדיש זמן לחקירה משותפת של כל אחת מהמגמות. מומלץ כי במהלך השבוע הראשון ללימודים יוזמן כל אחד ממורי המגמה לשיעור שבו יציג מידע על אודות התכנים הנלמדים במגמה, סביבת הלמידה, עיסוקים עתידיים אפשריים, ועוד. כל אחד מורי המגמה יקיים שיעור נפרד להצגת המגמה.

לאחר החשיפה, התלמידים, בשיתוף פעולה עם המחנכת, יכינו רשימה של שאלות ביחס לכל מגמה ויבקשו לקבל תשובות עליהן.

הכנת השאלות, בעקבות המידע שנמסר לתלמידים על ידי מורי המגמות ולמידה שיתופית, היא בעלת משמעות רבה לתרגול מיומנויות מורכבות והיא חלק מתהליך קבלת החלטות מבוססות נתונים. בנוסף לכך, הכנת השאלות, תוך חקירה ודיון, מקדמת פרואקטיביות, רפלקציה עצמית, למידה מניסיון, ועוד.

שלב ב': חשיפה לשתי המגמות

בשלב זה כל הכיתה תיחשף לשתי המגמות. תלמידי הכיתה ילמדו 16 שעות בכל מגמה. הלמידה תכלול מושגי יסוד, נושאים עיוניים וכן התנסות חווייתית במעבדה.

תהליך זה יימשך ארבעה שבועות ויתקיים באחת הדרכים שלהלן ועל פי שיקול דעתו של הצוות החינוכי:

- מודל א': שמונה שעות שבועיות של לימודי המגמה - שבועיים של מגמה א' ולאחריהם שבועיים של מגמה ב'.
- מודל ב': ארבע שעות שבועיות של לימודי כל מגמה במשך ארבעת השבועות. סך הכול - 16 שעות כל מגמה.



שלב ג': שיחה אישית של הצוות החינוכי בהשתתפות הצעיר ובחירת המגמה

המחנכת או המרפאה בעיסוק תיפגש עם כל צעיר באופן אישי במטרה לקיים שיחה הקשורה לבחירת מגמת הלימודים המועדפת על ידי הצעיר.

דגשים לשיחה:

- הצעיר יבטא את חוויותיו מהלימודים בכל אחת מהמגמות בחודש האחרון, כגון: מה עניין וסקרן אותו, מה מרגש אותו בלימודים, מה מטריד אותו, ועוד.
- הצעיר ינסח משמעויות (יתרונות וחסרונות) של לימודיו בכל מגמה.
- הצעיר ישווה בין המגמות, למשל: מה יהיה לי יותר מעניין ללמוד? מה הדרישות לקבלת הסמכה או לפרויקט גמר? האם יהיה לי קל/קשה/מעניין/משעמם לבצע פרויקט כזה? איזו מגמה יותר קרובה לשיאיות המקצועיות שלי לטווח הארוך? לאיזה מורה יותר התחברתי? באיזה תחום יהיה לי יותר מהנה להתנסות בשנתיים הבאות? את המענה לשאלות אלו ודומות להן הצעיר ידרג בסקאלה מ-1-5).
- אם המגמה מעניינת אותי – האם יש התאמות והנגשות שיוכלו לסייע לי ולהקל עלי את הלימודים? (מומלץ להתייעץ עם המרפאה בעיסוק בשאלה זו).

יודגש, כי תהליך זה משמעותי גם לצעירים מתלבטים וגם לכאלה אשר בטוחים מראש איזו מגמה מועדפת עליהם.

שלב נוסף - לבחירה

שלב זה אינו חובה והוא מתקיים רק בהסכמת הצעיר. במסגרת זו, אפשר לקיים שיחה אישית נוספת בהשתתפות הצעיר והוריו בנושא בחירת המגמה. הצוות החינוכי מוזמן לעודד שיחה כזו עם צעירים אשר מביעים קושי בזיהוי ההעדפה האישית שלהם. השיחה חשובה גם כדי לברר מהן ציפיות ההורים ולסייע לצעיר להתמודד עם ציפיות אלו.



המלצות לתכנון השיחה:

- יצירת מרחב שיאפשר שיחה פתוחה, שבה ההורים יוכלו להציע שיקולים לבחירה כדי שהצעיר יוכל לברר את העדפותיו ולייצג את רצונותיו, שיקוליו ודעתו בפני הוריו.
- תמיכה בהצלחתו של הצעיר להביע את רצונותיו והעדפותיו בפני הוריו.
- עידוד ההורים לאפשר לבנם/בתם לקבל החלטה באופן אוטונומי.

ניתן לקיים את השיחות האישיות בשיתוף איש צוות נוסף: מרפאה בעיסוק, מקדם תעסוקה, יועצת, מטפלת.

אחריות על התהליך

מחנכת הכיתה בשנה א' ללימודים אחראית על הובלת התהליך לבחירת מגמות על ידי תלמידה.